

Bīstamās iekārtas

Publicēts: 10.11.2020.

Saskaņā ar likuma [Par bīstamo iekārtu tehnisko uzraudzību](#) 6.pantu bīstamo iekārtu kontroli veic, kā arī tehniskās uzraudzības normatīvo aktu prasību ievērošanu uzrauga Patērētāju tiesību aizsardzības centrs.

Bīstamās iekārtas – iekārtas un to kompleksi, kas neatbilstošas lietošanas un uzturēšanas rezultātā var apdraudēt cilvēku dzīvību un veselību, vidi un materiālās vērtības un kas to lietošanas laikā ir pakļautas likumā Par bīstamo iekārtu tehnisko uzraudzību noteiktajai valsts uzraudzībai un kontrolei un normatīvajos aktos noteiktajām pārbaudēm.

Bīstamās iekārtas ir:

- Lifti;
- Kravas celtni;
- Cilvēku ceļšanai paredzētie pacēlāji;
- Trošu ceļu iekārtas;
- Eskalatori un konveijeri;
- Katliekārtas;
- Spiedieniekārtu kompleksi (3.un 4.kategorija);
- Degvielas uzpildes stacijas;
- Sašķidrinātās naftas gāzes balonu uzpildes stacijas;
- Bīstamo vielu uzglabāšanas rezervuāri;
- Tērauda kausēšanas iekārtas;
- Tērauda velmēšanas iekārtas;
- Autotransporta līdzekļu cisternas bīstamo kravu pārvadāšanai;
- Atrakciju iekārtas;
- Maģistrālie cauruļvadi (gāze, naftas produkti)

Bīstamās iekārtas reglamentējošie normatīvie akti neattiecas uz iekārtām, kuras

- Uzstādītas lietošanai ūdens, gaisa vai dzelzceļa transporta līdzekļos un, kuru lietošanas drošību nosaka Latvijas Republikai saistošie starptautiskie līgumi;
- Negadījuma rezultātā var izraisīt radioaktīvu vielu noplūdi;
- Tiek izmantotas militāriem nolūkiem.

Bīstamās iekārtas valdītājs - fiziskā vai juridiskā persona, kura ir bīstamās iekārtas īpašnieks vai turētājs. Jāatceras, ka bīstamās iekārtas valdītājs ir atbildīgs par attiecīgās bīstamās iekārtas atbilstību reglamentējošo normatīvo aktu prasībām.

Saskaņā ar [likumu Par bīstamo iekārtu uzraudzību](#) bīstamo iekārtu valdītājam ir pienākums

- uzturēt bīstamās iekārtas atbilstoši normatīvo aktu prasībām;

nodrošināt bīstamo iekārtu apkalpojošā personāla apmācību un instruktāžas, kas paredzētas normatīvajos aktos par darba aizsardzību, ņemot vērā bīstamās iekārtas veidu, sarežģītības un bīstamības pakāpi, kā arī darbinieku izglītību un iepriekšējā darba pieredzi;

nodrošināt normatīvajos aktos paredzēto bīstamo iekārtu pārbaūžu veikšanu;

pārtraukt bīstamo iekārtu darbību, ja konstatēts, ka tās apdraud cilvēku dzīvību un veselību, vidi un materiālās vērtības;

ziņot Patērētāju tiesību aizsardzības centram un, ja apdraudēta vide, — arī Vides valsts inspekcijai par bīstamo iekārtu avārijām, kā arī pēc minēto institūciju pieprasījuma sniegt avāriju izmeklēšanai nepieciešamos dokumentus un paskaidrojumus.

Visām bīstamajām iekārtām:

jāatbilst normatīvajos aktos noteiktajām prasībām un jābūt apgādātām ar atbilstību apliecinājošiem dokumentiem;

jābūt Ministru kabineta noteiktajā kārtībā reģistrētām bīstamo iekārtu reģistrā, kuru uztur Patērētāju tiesību aizsardzības centrs;

jābūt apgādātām ar lietošanas dokumentiem un brīdinošiem uzrakstiem latviešu valodā;

jābūt pārbaudītām normatīvajos aktos paredzētajā apjomā un termiņos;

jābūt apgādātām ar inspicēšanas institūcijas izsniegtu pārbaudes zīmi, kas novietota uz bīstamās iekārtas vai, ja tas nav iespējams, tiek glabāta iekārtas tehniskajā pasē un apliecina, ka attiecīgā iekārta noteiktā kārtībā ir izturējusi pārbaudi.

Latvijas Nacionālajā akreditācijas birojā (LATAK) akreditētās inspicēšanas institūcijas, kas tiesīgas veikt bīstamo iekārtu reģistrēšanu bīstamo iekārtu reģistrā, kā arī veikt bīstamo iekārtu inspicēšanu.

[LATAK akreditētās inspicēšanas institūcijas.](#)

Detalizētākas prasības attiecībā uz katru bīstamās iekārtas veidu, kā arī tehnisko pārbaūžu periodiskums ir noteikts attiecīgajos Ministru kabineta noteikumos.

Ja rodas neskaidrības vai nepieciešama papildus informāciju, to var iegūt, zvanot uz Patērētāju tiesību aizsardzības centra Bīstamo iekārtu un metroloģiskās uzraudzības daļu pa tālruni [+371 67388653](tel:+37167388653).

<https://www.ptac.gov.lv/lv/bistamas-iekartas>